

דף כ.

עין משפט א.

אה"ע סימן קלא פעיף א

א. בין הכתיבה ובין החתימה בגט צריך שיהיו לשמה, והיינו לשם האיש המגרש והאשה המתגרשת^פ. ואם נכתב שלא לשמה אינו גט^ע. ואפי' נכתב לשם גירושין אך לא לשם האיש והאשה אינו גט^פ.

עין משפט ב.

אה"ע סימן קלא פעיף ה

ה. ד. כתבו שלא לשמה ואח"כ העביר עליו קולמוס לשמה, אינו גט^ז, וי"א דחוששין לו^ק.

עין משפט ג.

יו"ד סימן רעו פעיף ב

ב. ב. אע"פ שאומר הסופר בתחילת כתיבת הספר לשם קדושת ס"ת, בכל פעם שכותב שם השם שאינם נמחקים צריך לומר שכותב לשם קדושת השם^ר, ואם לא עשה כן פסול^ש.

ס. כר"א בגיטין כ"ד ע"א.

ע. ואינו פוסל לכהונה, ב"ש.

פ. ואם כתב כולו לשמה, והרי את מותרת לכל אדם כתבו לא לשמה יש לחוש לחומרא, שאם קידשה אחר יש להצריכה גט מן השני, הואיל ובתופסי גיטין הראשונים לא היו כותבין זה, כ"כ הב"ש, ומשמע דעכ"פ הגט פסול מדרבנן.

צ. מימרא דרב חסדא שם בדף כ' ע"א וכחכמים. רמב"ם ורא"ש.

ק. ולדעה ראשונה אינו פוסל אפי' לכהונה, וי"א דחוששין לו זו דעת הרשב"א בשם ר"ח, וא"כ תופסין בה קידושין מספק, ולהרמ"ה רק פוסל לכהונה ואין תופסין בה קידושין, עיין ב"ש ס"ק ה'.

ר. ואם לא אמר בפיו אלא שחשב בלבו לשם קדושת השם י"א דכשר בדיעבד הואיל והוציא בתחילת כתיבת הס"ת בפיו שכותב אותו לשם קדושתו ונכלל בזה גם האזכרות שבו, אע"פ שלא אמר בהתחלה גם האזכרות שבו כך העלו הרבה אחרונים להלכה, והט"ז והש"ך. קול יעקב אות ב'.

מ"מ אם לא קידש את השם גם במחשבה פסול.

ואם שכח לקדש שם אחד בס"ת ואינו זוכר איזה הוא נפסל כל הס"ת. שם בקול יעקב.

ש. אם לא קידש את השם לא מהני שיעביר עליו קולמוס לקדשו. ש"ך ס"ק ב' מבדק הבית.

ואפי' אמר בתחילת כתיבת הספר שכותב האזכרות לשמן, אם לא קידש אח"כ כל אזכרה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: כתב שם אלהים אחרים לשם קדושה אינו פסול ^ה, דהוי כמקדיש בעלי מומין למזבח שאינן קדושין.

עין משפט ד. **אה"ע סימן קכד פעיף א**

א. גט שכתבו על איסורי הנאה כשר ^א, אבל על דבר איסור שצריך שריפה הגט בטל ^ב.

עין משפט ה.ו.ז. **אה"ע סימן קכה פעיף ד**

ד. ג. חקק ע"ג טס ירכות של האותיות עצמן הוי כתב וכשר. וכן אם חקק מאחורי הטס עד שהבליט הכתב כשר, אבל אם חפר בטס מן הצד, עד שיראו הירכות של האותיות גבוהות מכאן ומכאן, או שהכה בטס בחותם שחקוקים בו אותיות בעומק, עד שהבליט האותיות על גבי הטס, אינו גט דלא הוי כתב.

הגה: ד. לא נקרא חק תוכות אלא שכל האות נעשה כך, אבל אם צריך תיקון לא הוי חק תוכות ^א. וי"א שלא לכתוב בקולמוס של ברזל, מטעם

לפחות במחשבה פסול, ואפי' מקצת השם, ואפי' קוצו של יו"ד המעכב אם בא לתקנו צריך לקדשו מתחילה. קול יעקב אות ג'-ד'.

ה. וכשם שמחוייב לקדש את השם כך אסור לקדש שם חול, כמו לא יהיה לך אלהים אחרים, ואפי' שם שאינו מורה על ע"ז רק על דבר אחר אסור לקדשו כמו עד האלהים יבא דבר שניהם או "ויש לאל ידי". וכ"כ הברכי יוסף, קול יעקב אות ה'.

ובזוהר החמירו מאוד לכתוב השם בכוונה ולא דוקא בתפילין, אלא ה"ה בסת"ם וכן משמע לשון הזוהר בפ' ויקרא דף י"א ע"ב, ועיין בקול יעקב באות ו' הכוונות בקצרה ע"פ סודן של דברים.

א. גיטין כ"ז ע"א, אבל אסור לכתחילה לכתוב הגט על איסורי הנאה, כ"כ התוס', ודלא כהב"ח שהכריע כדעת הרמב"ם שהכשיר לכתחילה כ"כ הח"מ. ועיין בח"מ בהלכות קידושין סימן כ"ח סקמ"א שהביא דעת הרשב"א דאם זה איסורי הנאה מדאורייתא אינו גט.

ב. והיינו כר"ש דסב"ל כל העומד לשריפה כשרוף דמי, אבל תמוה דהא אין הלכה כר"ש. וא"כ צ"ע על הרמ"א שהעתיק דברי הר"ן שכתב דבטל, והגאון כתב שנפל טעות בר"ן. אך הב"ש כתב דהלכה כר"ש וכן הוא בר"מ בתרומות פ' י"ג, ועיין פר"ח שדחה ראיותיו של הב"ש. וא"כ צריך עדיין עיון אם פוסקים כשרוף דמי וכר"ש או כחכמים.

ג. הת"ה כתב דלא ברירא ליה האי מילתא דהרי חלק נכתב בפיסול, ובתשובת מהרי"ו פסק למעשה להכשיר כהרמ"א, ועיין במשנה ברורה סי' ל"ב ס"ק ס"ז ד"ה ודע עוד, שכתב דהאחרונים מצדדים להחמיר בזה ועיין בח"מ.

דהוי כתב ע"ג כתב ד.

דף כ:

עין משפט ב.ג. אה"ע סימן קכד פעיף ח

ח יב. חקק הגט על טס של זהב ונתנו לה, ואמר לה הרי זה גיטך וכתובתך, הרי נתקבלה כתובתה בכדי שיווי הטס וישלים לה אם חסר והגט גט ה. אבל נתן לה בסתמא חייב לתת לה כתובתה מושלמת אם הוא חייב בה.

עין משפט ד.ה. אה"ע סימן קמג פעיף יא

יא יא. אמר לה הרי זה גיטך והנייר שלי, אינה מגורשת שאין זה כריתות י. אבל אמר לה ע"מ שתתני לי הנייר הרי זו מגורשת ותתן לו ז.

עין משפט ו.ז.ז. אה"ע סימן קכד פעיף ו

ו ט. גט שחקוק על יד של עבד בכתובת קעקע ה, וגם העדים חתומים קעקע ט, ונתן לה העבד הרי זו מגורשת, אף שלא היו עדי מסירה,

- ד. ובגט פשוט כתב הטעם בעט ברזל דפסול שמא יקרע הנייר מכח הברזל.
ה. ואין לומר שנותן לה הטס בפרעון כתובתה וא"כ האותיות פורחות באויר, ובעינין שיתן על שלו, די"ל דהוי כאומר לה מחול לי בכתובתך כשיעור הטס, כ"כ הרשב"א הביאו הח"מ. ועיין בגיטין כ' ע"ב מרב נחמן.
ו. מאחר שהנייר אינו שלה נמצא האותיות פורחות באויר, ואם אמר הנייר בין שיטה לשיטה שלי הוי ספק מגורשת, והגם שהטור כתב אינה מגורשת לא דק בלישניה והוי ספק מגורשת, כ"כ הב"י וב"ש ס"ק כ"א.
ז. הב"ש הקשה מכאן להפוסקים בסי' ל"ח דס"ל דגם בתנאי ע"מ בעי דיני תנאים הוה ליה כאן תנאי ומעשה בדבר אחד, ועיין בדגול מרכבה דכתב שהשו"ע אזיל לשיטתו שפסק דלא בעי תנאי בדבר אחד ומעשה בדבר אחר.
ח. ואם חקק על יד האשה עצמה כתב הד"מ בשם האו"ז דאינה מגורשת, שלא נתן לה שום דבר ובעינין ונתן, ח"מ.
ט. שאם העדים בלי חקיקה אלא כתיבה בלבד הוי כגט על המחק והעדים על הנייר דפסול.

שהרי אינו יכול להזדייף^י.

י. גט שכתבו על עבד שמוחזק שהוא של הבעל^כ ולאחר מכן נמצא ביד האשה, ויש חשש שמא הלך מעצמו אליה ולא שנתנו לה הבעל בגיטה הרי זה ספק מגורשת, שהעבד דינו כגודרות שאין להם חזקה^ל, אבל במקום שנהגו שגם גודרות יש להם חזקה הרי זו מגורשת.

אה"ע סימן קכד סעיף ו

עין משפט ט.

עין בסעיף הקודם

ח"מ סימן קלה סעיף א

א. אע"פ שהמחזיק בדבר המטלטל נאמן לומר שהוא שלו, על בהמה וחיה אינו נאמן^מ דכיון שהיא מהלכת יש לחוש שמא מעצמה נכנסה לרשותו או שהוא לקחה מהדרך והחזיק בה, ע"כ אם יש למערער עדים שהיא שלו נשבע היסת^נ ונוטל, ואם אין לו עדים נשבע המחזיק היסת^ס ועומד אצלו.

ב. במקום שדרך למסור בהמה לרועה בשחרית ולקחתה בערבית בענין שאינה הולכת לבדה כלל, דינה כשאר מטלטלין^ע ונאמן המחזיק בה בהיסת שהיא קנויה לו.

- י. ממשנה י"ט, ואע"פ שכתובת קעקע אסורה מן תורה מ"מ מגורשת תוס' שם. וצ"ל שהעדים חתמו קעקע בשוגג, וע"כ לא נפסלו, כ"כ הב"ש. ועיין בב"ש ס"ק ה'.
- כ. אבל בעבד שלה, או בלא מוחזקים שהוא שלו, הוי בחזקתה ומגורשת.
- ל. כתב בב"י כגון שמחזיקה בו ג' שנים מזמן הכתוב בגט. ובדין זה שהעבד לא הוחזק שזה שלו שמגורשת, צ"ע והרי ע"כ היה שלו לפני שגירשה בו דבעינן שלו וא"כ קשה דנעמיד בחזקתו של הבעל ותמיד יהיה ספק מגורשת. ועיין באות שאחרי זה.
- מ. בתרא ל"ו ע"א מימרא דריש לקיש הגודרות אין להם חזקה. והמחבר השמיט מש"כ הטור דאם החזיק בבהמה ג' שנים דמהני כרבא שם וכפי' רשב"ם שם ד"ה ומשני. כיון שהרמב"ם בפ"י מטוען הלכה ד' ס"ל דרבא אמר דין ג' שנים רק בעבדים ולא בגודרות.
- נ. והש"ך כתב דלאו דוקא אלא נוטל ואח"כ נשבע היסת וכן הוא ברמב"ם. ש"ך ס"ק א'.
- ס. ודוקא שטוען גזלת ממני כמו בסי' ק"מ סעיף א' שטוענו בברי נשבע המחזיק היסת, אבל בטענת שמא אין המחזיק נשבע גם לא היסת. נתיבות ס"ק ב'.
- ע. מגמ' שם ל"ו ע"א בעובדא דהנהו עיזי דאכלו חושלא.

ואם טען שמחזיק בבהמה בגלל שהזיקה לו פ כדי דמיה או שבעליה חייב לו כך וכך ישבע בנקיטת חפץ ז.

הגה: וי"א דאם החזיק בה ג' שנים בכל ענין הוי חזקה ק.

פ. והיינו שבאה לידו בדרך תפיסה ולא בדרך משכון. סמ"ע ס"ק א'.
 צ. ואף שיש לו מיגו דלקוח בידי מ"מ נשבע בנקיטת חפץ כמו בשאר משכון. סמ"ע ס"ק ב'.
 ועוד שכל שאינו טוען שגוף הדבר שלו יש לו לישבע בנקיטת חפץ כמו בסי' ע"ב סעיף י"ז. באר הגולה.

ק. ה"ה בפ"י מטוען הלכה ד' בשם רשב"ם בכתרא ל"ו ע"א ד"ה ומשני. ולא דמי לדברים העשויים להשאיל ולהשכיר דלא מהני חזקת ג' שנים, דשאני התם שעביד איניש דשיילינהו ליותר מג' שנים, או ששכח למי השאילם, משא"כ כאן. ודעת מר"ן דהטעם שמטלטלין לא מהני בהם חזקת ג' שנים משום דלאו בני שטרא הם וא"כ ה"ה הגודרות לא מהני משא"כ עבד דבן שטר הוא. סמ"ע ס"ק ג'. והש"ך בס"ק ג' פסק כהרמ"א דמהני חזקת ג' שנים בבהמה. וחזקת ג' שנים בבהמה היינו באכילת פירות כגון חלבה וגזתה. ואפי' היתה חזקה שלא בפני בעליה מהני שלא עשה מחאה שלא בפניו, ואם מיחה אפי' שלא בפניו מבטל החזקה כמו בקרקע.

ועיי' בסי' ק"מ סעיף א' - ב' אם צריך שבועה כשיש לו חזקת ג' שנים.
 והעיר בסמ"ע ס"ק ג' דכאן המחבר סתם כהרמב"ם דמחלק בין בהמה לעבד ובסי' ע"ב סעיף כ"א משמע דס"ל דבשניהם מועיל חזקת ג' שנים, וי"ל שמר"ן לא חש לדקדק בסי' ע"ב שאין זה מקומו אבל כאן שזה מקומו דקדק לחלק כהרמב"ם דרק בעבד מהני חזקת ג' שנים. והש"ך כתב דמוכח מש"ס ופוסקים דגם בבהמה מהני חזקת ג' שנים והכי נקטינן.